

از دکتر مهدی وزیر نیا

سینما

اثرات آن در جوانان ایرانی

امروز با شتابتر از گذشگان خوش باستها و شیوه‌های رفتار جامعه‌های دیگر که با جامعه آنها تفاوت دارد آشنا می‌شوند و طرز رفتار و تبار بوسیدن و حرکات آنها نشانه این تأثیر است.

باید گفت از جمله عواملی که موجب رغبت ایرانیان به وسائل سمعی و بصری جدید از جمله سینما شده این مطلب است که گفت و شنود و محاوره باطیع ایرانی نزدیکی و تعجیل تما دارد در حقیقت رادیو و تلویزیون و

برای طبقات مختلف سنی جلب مینماید. اکنون در ایران نوجوانان و جوانان شهر نشین اوقات بسیاری از ایام فراغت خود را در سینما می‌گذرانند و افکار و معتقداتشان بوسیله تاثیر فیلم نقش و شکل مینمایند و چون از راه پرده سینما با جوامع دیگر نیز رابطه پیدا می‌کنند بتنقیب از مد و شیوه‌های آرایش خود از کشورهای دیگر که آن فیلم را تهیه کرده‌اند می‌بردازند بگونه‌ای که احساس می‌شود جوانان ما آگاه و آشنا بهمه جهان هستند باین ترتیب جوانان با توجه به فقدان وسائل تفریح و سرگرمی‌های سالم و باشگاههای کافی، سینما اینک یکی از بزرگترین وسایل تفریح و سرگرمی مردم شهر نشین در ایران است، امروزه توجه به سینما از مسائل مهمی است که نظر کلیه محققان و دانشیزه‌هان را در ایران بخود معطوف داشته است . و بدین جهت است که مسائلی از قبیل سینما و کودکان ، سینما و جوانان و نوجوانان مطرح می‌شود و توجه صاحب نظران را به انواع فیلمها و چگونگی نمایش آنها

تهران چند نفر به سینما میروند نتایج حاصل نشان میدهد که روزانه ۱۴۸،۰۰۰ نفر و تقریباً در هفته یک میلیون نفر به سینما میروند و این رقم در مقایسه با کشور آمریکا نشان میدهد که در تهران کمتر از امریکا از سینما استقبال نمیکنند. در بررسی دیگری که در سال ۱۳۴۱ روی ۱۰۰ دختر دانشآموز و ۱۰۰ پسر دانشآموز که بمدارس شمال و مرکز شهر میرفتدند انجام گرفت این نتایج بدست آمد که نسبت سینما روندگان لطفاً ورق بزند

و همچنین در ایوین سینما که گنجایش ۱۰۰۰ اتومبیل را دارد. برمنای بلیط‌های فروخته شده مردم تهران در سال ۴۴ حدود ۴۳ میلیون بار به سینما رفته‌اند.

بررسی دیگری که در این مرد انجام شده نشان می‌دهد که در سال ۱۳۴۳ روزانه بطور متوسط ۹۵ هزار نفر در تهران به سینما رفته‌اند. در جمیع مردم تهران چهل و هشت درصد بیشتر از ایام عادی و در زمستان نزدیک به ۴۰٪ بیشتر از تابستان به سینما می‌روند. مبلغی که مردم تهران سالیانه تها برای خرید بلیط سینمای خود می‌بردازند بالغ بر پنجاه میلیون تومان می‌گردد.

بطور کلی مردم تهران سالیانه پانزده بار و نیم بیشتر از مردم سایر نقاط ایران به سینما می‌روند.

در تحقیق دیگری که زیر نظر آقای دکتر راسخ توسط دانشجویان موسسه تحقیقات علوم اجتماعی دانشگاه تهران انجام شده در مورد اینکه در

اما عادت آمیزش و مکالمه با همگان که طبیعت ایرانیان شده است به نیکی س میدارد. و در اوقات تهائی نیز عی رابطه دیدار و گفتار بادیگران را جود می‌آورد. (۱) و حال آنکه تن کنی با همه طول ساخته‌ای که این سرزین دارد ظاهرا میتوان است با خطر همین ناسازگاری با طبع و می، ریشه‌های استوار پیدا نکرده است. (۲).

هر سال در حدود بیش از ۴۰۰ تا ۵۰۰ فیلم تازه در ایران نمایش میدهدند، بین یکدهم تا یک هشتاد آنها را کلمه‌های فارسی تشکیل میدهد و بقیه تیپ فیلم‌های آمریکائی-ایتالیائی-دی-فرانسوی و انگلیسی و متفرقه شامل می‌شود. در سال ۱۳۴۴ روزانه ۱۵۰ تا ۴۵۰ هزار نفر بطور متوسط در تهران به سینما رفته‌اند (۳) و گنجایش سینماها نیز بالغ به ۸۷۵۴۷ هزار صندلی نیز است علاوه بر آن در رتنمایشگر بوده است علاوه بر آن در ۱۶۰ هزار صندلی نیز در تراشهای بستاني سینماهای تهران قرار دارد

۱- مجله سخن شماره ۳ سال ۱۳۴۶ مقاله آقای دکتر جمشید بهنام و دکتر شاپور راسخ.

۲- مقاله «آینده تمدن سمعی و بصری در ایران» مجله نگین تیر ماه ۱۳۴۶.

۳- مجله نگین شماره ۸ مقاله آقای دکتر راسخ.

۴- کتاب جوانی پررنج - دکتر ناصرالدین صاحب‌الزمانی.

دارد بی شبهه نوع و شخص قیه‌مانی که مورد ترجیح جوانان است بفهم رفاتر های آنان پاری می‌شوند.

شک نیست که بسیاری از سرکشی‌های جوانان در برایر احکام و مقررات و نظامات قدریم ناشی از تعیماتی است که از خلال فیلم‌ها واز سرشق‌های سینمایی یادگرفته‌اند. نتایج محاكمه کودکان در اسپانیا در سال ۱۹۴۶ نشان داد که ۳۷٪ از موارد پسران بر هکار تحت تأثیر فیلم‌های نامطلوب و زبان آور بوده‌اند، بدون شک در بررسی بر هکاری نوجوانان گاهی مواردی میتوان یافت که در آنها پاره‌ای از مقتضیات بر هکاری صحنه‌ای است که

بر هکار در سینما دیده است ولی این موارد استثنائی است با اینهمه نوجوانی که زیاد به سینما می‌روند کم کم از صحنه و تصاویر که به فراوانی بروی پرند نهایان می‌شوند و پاره‌ای مضمونی که بیوسته تکرار می‌شوند تأثیر می‌بذرد. باید توجه داشت که با همه اینها فیلم . یک کالای بین‌المللی است: مسئله اساسی در اینست که فیلم‌های تجاری، عده‌ბازار جهان را بخود اختصاص داده‌اند و این بازار حاصل سالها تلاش و فعالیت بی‌گیر سینمایی است.

در سینما ملی تأثیر وسائل ارتباطی جمعی که از ۱۹۶۰ تا ۱۹۶۵ خرد سال ۱۳۴۸ در تهران تشکیل گردید نیز نظر داده‌اند که فیلم‌های ایرانی باستانی بعضی از آنها جنبه تجاری دارند. تشاگران سینما را

در ایران بصورت دوبله به نمایش گذاشته می‌شود که تأثیر آنها بر روی افراد و بخصوص جوانان نمیتوان نادیده گرفت، فیلم‌های غربی با محتوى زندگی مصنوعی و رویائی و ارزشی‌های نازه و اغراق‌آمیز که حتی در خودغرب نیز مصدق خارجی ندارد خود یکی از مشکلات جدید زندگی جوانان ب Stemar می‌برد و جای تائف است که در فیلم های ایرانی نیز سعی می‌شود حتی الامکان از فیلم‌های غربی تقلید شود.

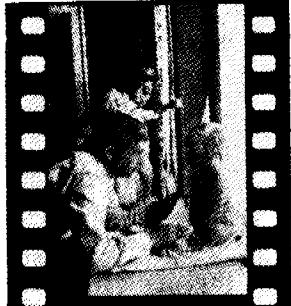
در کتاب Iran, country survey series, Human Relation Area Files, 1957. P 111.

که بوسیله خاورشناسان آمریکائی انتشار یافت چنین نوشته شده است « در فیلم ها ، ایرانی منتمیل به غرب ، تمدن جدیدی را که در تعایم و تربیت جدیدش بوی وعده داده‌اند و در زندگی محروم از آنست می‌باشد ، برای وی سینما ، گزیر از اجتماعی مملو از ناکامی ، و بناهندگی به جهانی رویائی را که ارزش های غربی وی در آن تحقق می‌بذرد می‌سازد . ولی باید دانست که اکثر فیلم‌های تهیه شده در خارج از ایران متنطبق با احتیاجات

نفوذ سینما در نزد زن و مرد ، تصور سهولت روابط جنسی و انگکسی آن در شعر و ادبیات جدید بچشم می‌خورد . همچین شیوه فشار و التایسم ، با سینما بی رابطه نیست . اگر قبول کنیم که سینما تأثیر مهمی در روحیات و تعلیمات نسل جوان

در مسئله سینما در ایران باید به نوع فیلم‌ها نیز اشاره شود و اینکه نوع فیلم باید باوضع اجتماعی و روحیات تماشگر تطابق داشته باشد . ولی باید دانست که اکثر فیلم‌های تهیه شده در خارج از ایران متنطبق با احتیاجات روحی اکثرب افراد جامعه ایران نیست و نیاز فراوان داریم باینکه نهایت کوشش در راه تشویق و پیشود فیلم‌های فارسی بعمل آید و تأثیرات اجتماعی و ارشادی و تبلیغی سینما ، با تحولات اجتماعی اخیر ایران هماهنگ گردد . سالیانه بالغ بر ۴۰۰ فیلم خارجی

این تیپ هنریشگان خارج میشود که در ذهن نوجوانان ما بعنوان بهترین

کلمه یا جمله حفظ میشود .

۱- سمینار ارتباطات جمعی تهران
نقل از مجله اولیاء و مریبان شماره ۷ .

سینمای ایران به آن اشاره نمود صرف نظر از محنتیات بعضی فیلم‌ها دوبله آنها بربان فارسی است که خود از مسائلی است که کمتر با آن توجه شده است .

اختلاف بین مفاهیم زبان اصلی فیلم با مفاهیم که دوبله‌کنندگان به آنها میدهند گاه بدید است که انسان را دچار تاسف میکند و اغلب در دوبله فیلم‌ها بربان فارسی برای خوش‌آیند تماشاگران جملاتی پیش پا افتد یارکیک بتکار میرند ، باوقتی چهره قهرمان فیلم شخص نیست بدون اینکه در زبان اصلی فیلم کلمه‌ای بتکار رفته باشد بپیل خود اضافه میکند . گاهی نیز در ترجمه‌های فیلم کلمات با معنی و مناسب زبان اصلی را در قالب لغات پیش پا افتد و عامیانه‌فارسی میریزند . مساله دیگر مسئله فیلم‌های فارسی است که هم از نظر وضع هنریشگان و نفسی که آنها در این فیلم‌ها بازی میکنند قابل تأمل و بررسی است ، قهرمان داستان فیلم‌های فارسی اغلب جاهم مآب ، یکه بزن یا تیپ هائی از این قبیل است و در پایان فیلم نتیجه حاصل ارجحیت این قبیل افراد را نشان میدهد - اثر این فیلم‌هارا میتوان در طرز بیان و رفتار دانش‌آموزان بخصوص دانش‌آموزان شهرستانها بخوبی مشاهده کرد .

قهرمان خیالی اغلب جوانان شهرستانی و حتی تهران بعضی از هنر پیشگانی هستند که نباید الگو قرار گیرند . نکته دیگر اینکه از فیلم‌های فارسی کلمات یا مثلاً هائی از مسئله دیگری که باید درباره

الی دوگروه متمایز یعنی تماشاگرانی خارجی و طرفداران فیلم‌های تشكیل میدهند که اکثراً مورد هالی ساکن شهرستانها میباشد و جوانان روستائی هنوز سینما را نمی‌شناسند .

برای تعیین ضوابط و معیارهای فیلم خوب یا بد در ایران مقدماتی لازم موجود نیست ، طرف در زمینه فیلم تحقیقات صورت نگرفته است و طبعاً معیار وجود گه قسم مهم آن ازغرب شده همانطور که گفته شد بر سیاست عینی جامعه ایران منطبق از طرف دیگر عادات و معتقدات اسلام که قستی از آنها از سال گذشته انتقال یافته در تعیین این اثر گذاشته‌اند و بزرگسالان در خوب معیارهای شخصی و بینش و خود اصولی وضع گردیده‌اند و ن را به تبیت از آن وادرند .

در عرصه زندگی کشمکش و ت وجود دارد نهایت مقدار معین باب شده‌ای از این گونه حوادث فیلم‌ها برای جوانان عاری از ضرر و آنان را در مقابله با حقایق زندگی میکند .

همانطوریکه گفته شد . محدود فرهنگ سینمایی مانع از آنست جوانان فیلم‌های خوب و بد را دهند و بتوانند در برابر آثارمنفی ای بدآگاهانه مقاومت کنند . (۱) مسئله دیگری که باید درباره